UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2020/1942

zo 14. mája 2020

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA) za rozpočtový rok 2018

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy za rozpočtový rok 2018,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodárske a menové veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0059/2020),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ďalej len „orgán“) za rozpočtový rok 2018 na úrovni 44 191 067 EUR, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zvýšenie o 5,02 %; keďže orgán je financovaný z príspevku Únie (26,59 %), z príspevkov národných orgánov dohľadu členských štátov (46,44 %) a z poplatkov subjektov podliehajúcich dohľadu (25,78 %) ([2]);

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky orgánu za rozpočtový rok 2018 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka orgánu je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje s uspokojením, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2018 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 99,99 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje mierne zníženie o 0,01 %; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 88,87 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje zníženie o 0,89 %;

2. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov orgán v súlade s príslušným nariadením o poplatkoch účtuje ratingovým agentúram poplatky a že tieto poplatky by mali pokrývať jedine výdavky orgánu v súvislosti s registráciou, osvedčovaním ratingových agentúr a dohľadom nad nimi; konštatuje, že v roku 2017 orgán vyúčtoval ratingovým agentúram poplatky, ktoré presiahli príslušné výdavky o 853 950 EUR, a že tento prebytok použil orgán na iné činnosti, zatiaľ čo v roku 2018 dané výdavky presiahli poplatky účtované ratingovým agentúram o 224 664 EUR; konštatuje, že kumulovaná odchýlka v období 2015 až 2018 dosahuje 540 412 EUR; ďalej poznamenáva, že orgán účtuje poplatky archívom obchodných údajov v súlade s príslušným nariadením o poplatkoch a že takéto poplatky by mali pokrývať jedine výdavky súvisiace s registráciou archívov obchodných údajov a dohľadom nad nimi; poznamenáva, že výdavky orgánu súvisiace s registráciou archívov obchodných údajov a dohľadom nad nimi prevýšili v roku 2017 príslušné účtované poplatky o 452 466 EUR a že v roku 2018 prevýšili výdavky orgánu v tej istej oblasti príslušné účtované poplatky o 30 882 EUR; konštatuje, že kumulovaná odchýlka v období 2015 až 2018 dosahuje 545 735 EUR (6 %); poznamenáva, že hoci sa orgán riadil usmerneniami Komisie, prebytky a deficity môžu viesť k ročnému krížovému financovaniu činností; berie na vedomie odpoveď orgánu, že v roku 2017 musel prerozdeliť zdroje, aby sa mohol venovať riešeniu konkrétneho rizika súvisiaceho s archívmi obchodných údajov, v dôsledku čoho vznikol rozdiel medzi vybranými poplatkami a skutočnými výdavkami, pričom vo vzťahu k poplatkom vždy používa usmernenia Komisie k modelu rozpočtovania, a že akákoľvek krátkodobá nerovnováha sa musí v dlhodobom horizonte kompenzovať; vyzýva orgán, aby aj naďalej obmedzoval takéto krížové financovanie, ak sa v jeho rozpočte opakovane nevyskytujú významné odchýlky;

3. poznamenáva, že kumulované prebytky za roky 2015 až 2018 vyplývajúce z poplatkov, ktoré zaplatili ratingové agentúry v súvislosti s registráciou, certifikáciou a dohľadom, predstavujú 0,5 mil. EUR; zastáva názor, že tieto prebytky by mali byť dočasné a nemali by sa používať na trvalé krížové financovanie iných činností;

([1]) Ú. v. EÚ C 19, 15.1.2019, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ C 19, 15.1.2019, s. 3.

Výkonnosť

4. konštatuje, že orgán dokončil 90 % činností zahrnutých v jeho ročnom pracovnom programe;

5. konštatuje, že vykonávanie smernice MiFID II bolo najväčším projektom, ktorý orgán realizoval v roku 2018; okrem toho konštatuje, že jednou z hlavných výziev a cieľov orgánu bola príprava na riadený proces v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie bez dohody, kde bolo vzhľadom na neistotu treba vynaložiť väčšie úsilie;

6. konštatuje, že pracovné zaťaženie orgánu sa neustále vyvíja a zahŕňa regulačné úlohy, ako aj presadzovanie a uplatňovanie práva Únie;

7. berie na vedomie, že orgán je spolu s Európskym orgánom pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“) a Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (ďalej len „EIOPA“) členom spoločného výboru, ktorý sa usiluje zaistiť jednotnosť naprieč všetkými sektormi a spoločné pozície v oblasti dohľadu nad finančnými konglomerátmi a v ďalších horizontálnych otázkach, a že spolu so Železničnou agentúrou Európskej únie využíva toho istého účtovníka a zúčastnil sa na mnohých spoločných obstarávaniach s inými agentúrami, pričom sa vždy snaží o dosiahnutie efektívnosti na základe spolupráce; dôrazne nabáda orgán, aby sa aktívne usiloval prehlbovať a rozširovať spoluprácu so všetkými agentúrami Únie;

8. na základe pripomienok orgánu udeľujúceho absolutórium v súvislosti s externým hodnotením troch európskych orgánov dohľadu (ďalej len „ESA“) z roku 2017 berie na vedomie úspešné ukončenie legislatívneho procesu týkajúceho sa preskúmania európskych orgánov dohľadu na jar 2019 a konštatuje, že v súčasnosti sa zodpovedajúcim spôsobom vykonávajú zmeny nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([3]) a príslušných odvetvových právnych predpisov Únie;

9. víta vyšetrovanie orgánu v súvislosti so systémami arbitrážneho obchodovania s dividendami, ako sú cum-ex a cum-cum; nabáda orgán, aby vyvodil z tohto vyšetrovania konkrétne závery a zastavil súčasné praktiky a predišiel budúcim praktikám ohrozujúcim integritu finančných trhov Únie;

10. víta správu orgánu z júla 2019 o predbežných zisteniach týkajúcich sa systémov viacnásobného výberu zrážkovej dane s cieľom reagovať na uznesenie Európskeho parlamentu z 29. novembra 2018 o škandále cum-ex: finančná trestná činnosť a medzery v súčasnom právnom rámci (2018/2900(RSP)), v ktorom Európsky parlament požiadal orgán o prešetrenie systémov, ako sú cum-ex a cum-cum; ďalej víta to, že rada orgánov dohľadu orgánu schválila začatie formálneho vyšetrovania podľa článku 22 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010; nabáda orgán, aby vyvodil z tohto vyšetrovania konkrétne závery a zastavil súčasné praktiky a predišiel budúcim praktikám ohrozujúcim integritu finančných trhov Únie;

11. zdôrazňuje, že úloha orgánu pri podpore spoločného režimu dohľadu a regulácie v rámci celého európskeho finančného systému má zásadný význam pre zabezpečenie finančnej stability, lepšie integrovaného, účinnejšieho a bezpečnejšieho finančného trhu, ako aj vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov v Únii tým, že sa podporuje spravodlivosť a transparentnosť na trhu výrobkov a finančných služieb;

12. zdôrazňuje, že orgán musí pri vykonávaní svojich činností venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu súladu s právom Únie, dodržiavaniu zásady proporcionality a dodržiavaniu základných zásad vnútorného trhu;

13. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vykonávanie ustanovení o dohľade uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ([4]) vo forme usmernení a otázok a odpovedí by mohlo nadmerne zaťažovať malé subjekty, a tým obmedzovať hospodársku súťaž na trhu ([5]);

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 zo 16. septembra 2009 o ratingových agentúrach (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 1).

([5]) Na základe spätných informácií od spoločnosti Creditreform Rating AG.

14. zdôrazňuje, že okrem toho, že orgán musí zabezpečovať plnenie všetkých úloh v plnom rozsahu a v danej lehote, mal by dodržiavať a plne využívať úlohy a mandát, ktoré mu pridelili Európsky parlament a Rada, a že sa nikdy nesmie pokúšať prekračovať svoj mandát; poukazuje na to, že ak sa orgán zameria na mandát, ktorý mu pridelili Európsky parlament a Rada, povedie to k účinnejšiemu a efektívnejšiemu využívaniu zdrojov;

Personálna politika

15. konštatuje, že k 31. decembru 2018 bol plán pracovných miest naplnený na 95,51 %, pričom zo 156 dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 150 schválenými pracovnými miestami v roku 2017) bolo vymenovaných 149 dočasných zamestnancov; konštatuje, že v roku 2018 orgán okrem toho zamestnával 68 zmluvných zamestnancov a 14 vyslaných národných expertov;

16. kladie si otázku, či sú zdroje pridelené orgánu dostatočné na to, aby mohol v plnej miere vykonávať čoraz väčší počet úloh, a to najmä v oblastiach sekuritizácie, prospektu 3 a fondov peňažného trhu, v ktorých sa zvýšilo pracovné zaťaženie, ale neboli mu pridelení žiadni noví zamestnanci;

17. berie s uspokojením na vedomie informáciu orgánu o vyváženom zastúpení mužov a žien v jeho vrcholovom manažmente (jeden muž a jedna žena) a v správnej rade (traja muži a tri ženy);

18. berie na vedomie, že miera fluktuácie zamestnancov orgánu bola na úrovni 6,9 %, čím sa dosiahol cieľ orgánu, ktorým bola fluktuácia nižšia než 10 %;

19. berie na vedomie, že orgán prijal politiku ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania obťažovaniu a podľa vzoru Komisie aktualizoval svoje predchádzajúce pravidlá rozhodnutím prijatým správnou radou v decembri 2018; konštatuje, že orgán vymenúva dôverných poradcov a organizuje pravidelné informačné stretnutia;

20. kladie si otázku, či využívanie dočasných pracovníkov a externých poradenských služieb namiesto zvyšovania počtu vlastných zamestnancov je najlepším využívaním zdrojov v dlhodobom horizonte;

21. berie na vedomie zistenie Dvora audítorov, že agentúry často využívajú externých zamestnancov ako konzultantov v oblasti IT; požaduje čo najviac znížiť závislosť od prijímania externých zamestnancov v tejto veľmi dôležitej a citlivej oblasti, aby sa obmedzili všetky potenciálne riziká;

Obstarávanie

22. berie na vedomie, že podľa správy Dvora audítorov sú zmluvy, ktoré má orgán uzavreté so spoločnosťami IT, formulované tak, že by namiesto poskytovania jasne vymedzených služieb alebo produktov IT mohli umožňovať prideľovanie dočasných agentúrnych zamestnancov, zatiaľ čo v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES ([6]) by sa mali uplatňovať osobitné pravidlá a dočasných agentúrnych zamestnancov možno prideľovať len na základe zmlúv s autorizovanými agentúrami dočasného zamestnávania; konštatuje, že využívanie zmlúv o poskytovaní služieb IT na prideľovanie pracovných síl nie je v súlade s pravidlami Únie, ktoré upravujú sociálnu oblasť a zamestnávanie, a orgán by sa v príslušnom prípade vystavil právnemu riziku a riziku poškodenia dobrého mena; vyzýva orgán, aby zabezpečil, aby zmluvy neobsahovali žiadne nejasnosti, pokiaľ ide o obstarávanie služieb IT a prideľovanie dočasných agentúrnych zamestnancov;

23. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov orgán v roku 2018 začal postup obstarávania na prenajatie nových kancelárskych priestorov v Paríži; berie na vedomie, že orgán pôvodne plánoval spoločný postup obstarávania s ďalšími orgánmi Únie, napríklad s EBA, ktorý sa v tom čase pripravoval na presun z Londýna do Paríža; berie na vedomie, že oba orgány dospeli k záveru, že spoločný postup obstarávania by nepriniesol predpokladané výhody, a preto vykonali samostatné postupy obstarávania na prenájom kancelárskych priestorov a ďalšie súvisiace služby, čím sa pripravili o príležitosť dosiahnuť úspory z rozsahu a efektívnosť; vyzýva orgán, aby v prípade možnosti posilnil svoju spoluprácu s ostatnými agentúrami a využíval spoločné postupy verejného obstarávania s cieľom dosiahnuť úspory z rozsahu a zvýšiť efektívnosť;

24. konštatuje, že hoci orgán vyvinul značné úsilie, pokiaľ ide o prípravu súťažných podkladov na prenájom nových kancelárskych priestorov a metodiku hodnotenia ponúk, aj napriek tomu potrebuje zlepšiť dokumentáciu a vysledovateľnosť hodnotení ponúk; najmä, keďže hodnotiace správy slúžia ako hlavné východiskové dokumenty pre rôzne fázy postupov obstarávania, mali by byť mimoriadne podrobné a obsahovať všetky relevantné informácie;

([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 9).

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

25. konštatuje, že 28 % rozpočtu orgánu pochádzalo z poplatkov účtovaných subjektom, nad ktorými vykonáva dohľad; konštatuje, že boli prijaté opatrenia na zmiernenie konfliktov záujmov a že opatrenia prešli auditom; vyzýva orgán, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium aj naďalej podával správy o opatreniach, ktoré prijal s cieľom predísť konfliktom záujmov; okrem toho berie na vedomie názor orgánu, že ak by poplatky vyberala Komisia, nebolo by to efektívne a zvýšili by sa riziká nepresnosti a nesprávneho výpočtu a následného poškodenia dobrého mena;

26. víta uverejňovanie záznamov zo stretnutí zainteresovaných strán, ako požadovala európska ombudsmanka; vyzýva orgán, aby sa riadil návrhom európskej ombudsmanky a do svojich informácií pre verejnosť zahrnul údaj o tom, či existujú podrobné záznamy z konkrétneho stretnutia so zainteresovanými stranami, ktoré by mohli byť predmetom žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom za predpokladu, že obsah uvedených záznamov nie je obchodne citlivý;

27. zdôrazňuje význam otvorenej, efektívnej a nezávislej administratívy pre všetky agentúry Únie a Úniu ako celok; pripomína problém konfliktu záujmov vyplývajúci z javu otáčavých dverí a zdôrazňuje potrebu jednotného právneho rámca na riešenie takýchto otázok;

Vnútorné kontroly

28. so zreteľom na pripomienky a zistenia orgánu udeľujúceho absolutórium v súvislosti s auditom partnerských preskúmaní príslušných vnútroštátnych orgánov, ktorý vypracoval Útvar Komisie pre vnútorný audit, konštatuje, že všetky súvisiace opatrenia boli ukončené;

29. berie na vedomie, že podľa správy Dvora audítorov vydal Útvar Komisie pre vnútorný audit v roku 2018 audítorskú správu Príjmy a riadenie podľa činností v Európskom orgáne pre cenné papiere a trhy a že orgán vypracoval akčný plán pre oblasti, ktoré treba zlepšiť; vyzýva orgán, aby orgán udeľujúci absolutórium informoval o opatreniach prijatých v tejto súvislosti;

Ďalšie pripomienky

30. konštatuje, že počas roka 2018 malo očakávané vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie výrazný vplyv na plánovanú činnosť a výsledky orgánu a v súvislosti s ním bolo treba vykonať množstvo prípravných úkonov, najmä v oblastiach konvergencie dohľadu, prevencie fragmentácie a regulačnej arbitráže, priameho dohľadu a hodnotenia rizika; berie na vedomie, že orgán podrobne vyhodnotil vplyv, ktorý bude mať z prevádzkového hľadiska očakávané vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie na jeho organizáciu, a vyčlenil špecializovaný personál na poskytovanie poradenstva a pravidelné podávanie správ o týchto otázkach;

31. vyzýva orgán, aby sa zameral na poskytovanie výsledkov svojho výskumu širokej verejnosti a aby verejnosť informoval sociálnymi a inými médiami;

32. zdôrazňuje, že finančný systém nesie zodpovednosť za plnenie cieľov v oblasti udržateľnosti a za to, aby si Únia splnila svoje záväzky prijaté podľa Parížskej dohody na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy; zdôrazňuje, že orgán má kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o začleňovanie faktorov životného prostredia, sociálnej oblasti a správy vecí verejných do rámca regulácie a dohľadu a pri mobilizácii a usmerňovaní tokov súkromného kapitálu smerom k udržateľným investíciám; preto zdôrazňuje potrebu dostatočných zdrojov na monitorovanie vykonávania tohto rámca zo strany finančných inštitúcií a príslušných vnútroštátnych orgánov;

33. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie zo 14. mája 2020 ([7]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([7]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0121.